Rodna Gruda

Danilo Žerjal, veliki slovenski atlet

Danilo Žerjal – The Great Slovenian Athlete

Objavljeno dne/Published on: 06.02.2015
Avtor članka/Article Author: Ajda Rogelj

Danilo Žerjal je na Krasu rojen slovenski atlet, ki v javnosti skorajda ni poznan, pa čeprav je v svoji športni karieri dosegal sam olimpijski in svetovni vrh. Pri predstavitvi življenjske zgodbe Danila Žerjala, ki je vsekakor nenavadna in zapletena, želimo tokrat prikazati usodo človeka, ki je bila povezana z njegovo športno potjo in še zlasti z burnim vojnim in povojnim dogajanjem v 20. stoletju. Okoliščine so ga silile v stalno iskanje tistega varnega kraja, kjer bi lahko mirno živel in delal tisto, pri čemer je bil najboljši – doseganje odličnih športnih rezultatov.

Danilo Žerjal is a Slovenian athlete born in the Karst region. Even though he has been reaching the very top in various Olympic and world contests, he is barely known to the public eye. In this issue we are presenting the most unusual and complicated life story and the fate of a sportsman during harsh times of war and of its aftermath in the 20th century. The circumstances kept forcing him to seek refuge, a place where he could live and keep doing what he is best at – winning sports awards.

Danilo Žerjal (prvi z desne spredaj) je leta 1963 zastopal venezuelsko reprezentanco.(vir: slosport.org)

Športna pot prepletena z vojnimi okoliščinami

Danilo Žerjal je bil rojen leta 1919 v Dutovljah na Krasu. Kot deček, ki je odraščal v času fašizma, se je v športu ukvarjal s kolesom, skoki v višino in tudi z metom diska in kladiva. Pri svojih dvajsetih letih v času služenja vojaškega roka na jugu Italije se je pričel tudi tekmovalno ukvarjati z metom diska in pozneje kladiva.

Okoli leta 1940 se je že lahko pohvalil z marsikaterim izjemnim rezultatom v metu diska. Od dobrega metalca diska se je razvil v prav tako uspešnega specialista v metu kladiva in krogle. Že v zgodnjih letih je začel obiskovati italijanska tekmovanja, kjer so ga poimenovali *Danilo Cereali*. Med drugo svetovno vojno je bil zaradi vojnih okoliščin prisiljen prekiniti vse svoje športne aktivnosti in se v uniformi italijanskega vojaka znašel na Kosovu. Po kapitulaciji Italije in nemškem ujetništvu v koncentracijskem taborišču mu je le uspelo ubežati vojnemu ujetništvu, leta 1944 pa se je vključil v partizanske enote. Skoraj leto in pol se je tako kot slovenski partizan boril za svobodo slovenskega naroda na območju Trnovskega gozda. Po končani vojni je v osvobojenem Trstu nadaljeval s športom, njegovi odlični rezultati pa so se stopnjevali. V času Jugoslavije je pod imenom Danilo Žerjal nadaljeval svojo športno pot v beograjskem Partizanu in šest let kasneje prestopil v celjski klub Kladivar, s pomočjo katerega je presegel jugoslovanski državni rekord Gubijana, ki je bil na olimpijskih igrah leta 1948 celo drugi. Ta uspeh ga je pripeljal na svetovno lestvico najboljših.

Danilo je bil tista leta gotovo eden izmed najboljših jugoslovanskih atletov. Bil je dvanajstkrat državni reprezentant, sedemkratni jugoslovanski in dvakratni slovenski prvak.

Olimpijec treh držav

Leta 1948 je kot jugoslovanski reprezentant nastopil na prvih povojnih olimpijskih igrah v Londonu. V metu kladiva je dosegel tretji rezultat na svetu in se s tem povzpel na 8. mesto na svetovni lestvici najboljših metalcev vseh časov.

Leta 1952 se je ponovno vrnil v Italijo in jo naslednje leto že zastopal na največjih tekmovanjih. Spričo številnih zamer, spodbujenih s tedanjim političnim vzdušjem in nesporazumi med Atletsko zvezo Slovenije in Atletsko

zvezo Jugoslavije v tedanjem času, so mu v Jugoslaviji 18. aprila 1952 in kasneje istega leta tudi v Sloveniji izbrisali vse dosežene rekorde. V tem času je prišlo v odnosih z Atletsko zvezo Jugoslavije do nesporazumov in nestrinjanja glede rezultatov, domnevno zaradi spornosti doseženega športnega rekorda v času njegovega suspenza, kar je zapečatilo njegovo športno kariero v Sloveniji oziroma Jugoslaviji. Ker je športno pot želel nadaljevati, je bila končna selitev v Italijo zanj neizogibna. Čeprav je v Italiji nadaljeval z odličnimi dosežki in postal državni prvak, se je vendarle zaradi spleta različnih okoliščin, ki so bile povezane tudi s političnimi razmerami, leta 1957 odločil za odhod v Venezuelo. S pomočjo sorodnika, ki je živel tam, se je tako *Danilo Cereali*, kot je bil poimenovan v Italiji, leta 1957 preselil v Južno Ameriko in se preimenoval v *Daniel Cereali*.

Njegova vnovična izselitev je bila povezana z željo in prepričanjem, da bo v novem okolju, ki ni bilo zastrupljeno s sedanjostjo in preteklostjo, lažje zgradil tretji del svoje športne kariere, kar mu je vsekakor v neki meri uspelo. Kar 11 let je zastopal državno reprezentanco Venezuele, postal prvak in rekorder Južne Amerike v metu diska in kladiva ter nastopal na olimpijskih igrah. Bogato športno kariero je zaključil pri dobrih 48 letih in se posvetil delu fizioterapevta v elitnem Clubu Campestre Los Cortijos v Caracasu, kjer je bil tudi atletski trener.

Njegovo življenje se je zaključilo leta 1984, ko je v nepojasnjenih okoliščinah umrl v prometni nesreči v Caracasu. Po dolgih 14 letih, ki so bila potrebna za zadostitev birokratskih in drugih zapletov ter ob prizadevnem vztrajanju hčerke Ane in Danilove žene, ki nista odšli z njim v Venezuelo, so posmrtne ostanke prenesli v domovino, v Dutovlje na Krasu. Tu je bil leta 1998 in 14 let po svoji smrti pokopan v svojem rojstnem kraju, od koder ga je pot tako kot številne druge slovenske izseljence, vodila v tako različne in daljne kraje.

Nihče ni prerok v svoji domovini

Športna in življenjska pot Danila Žerjala je bila v številnih pogledih trnova, nenavadna in številnim težko razumljiva. A ravno zato želimo še enkrat zapisati tisto, kar je o njegovem življenju povsem jasno: Danilo Žerjal je bil nedvomno eden najuspešnejših, mednarodno uveljavljenih primorskih in tudi jugoslovanskih atletov. Nastopal je kar za tri državne reprezentance, in sicer za jugoslovansko, italijansko in venezuelsko ter imel tri državljanstva, pa tudi tri imena (Danilo Žerjal, Danilo Cereali, Daniel Cereali). Zato lahko trdimo, da je bil Danilo Žerjal nadnacionalni športni velikan, ki je zaznamoval zgodovino slovenske atletike. Navkljub številnim prvorazrednim rezultatom pa vrsto let ni bil deležen pozornosti, ki bi si jo glede na svoje dosežke zaslužil. Celo na svojem rodnem Krasu je bil dolgo časa slabo poznan. A leta 2010 so krajani Dutovelj dali pobudo za poimenovanje krajevne telovadnice Osnovne šole po Danilu Žerjalu in s tem želeli obeležiti pomen in spomin na svojega olimpijca.

Danes že pokojni dolgoletni novinar RTV Slovenija in samostojni umetnik Jadran Sterle je ustvaril film o njegovem življenju, ki je naslovljen *Danilo Žerjal, športni velikan s Krasa* in tako pripomogel k temu, da kljub vsemu Danilo Žerjal ne bo ostal nepoznan.

